

Нецінський Ярослав Анатолійович
студент V курсу ФЕМ
Житомирський державний
технологічний університет
Україна, м. Житомир

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ ВНЗ НА СУЧАСНОМУ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

This article examines the basic obstacle employment of graduates in today's job market in Ukraine. Ways of overcoming data obstacles.

В умовах розвитку сучасного світу актуальною постає проблема працевлаштування випускників вищих навчальних закладів (далі – ВНЗ), реалізації їх професійного та особистісного потенціалу. Суть проблеми полягає в тому, що молоді спеціалісти, які виходять на ринок праці після закінчення ВНЗ, стикаються із різними складнощами. Основні з них – це невідповідність навиків та вмінь, які готові надати спеціалісти, та попит роботодавців на ці вміння. Ще однією перешкодою є те, що трудова діяльність студентів під час навчання не пов'язана із здобуттям спеціальності та немає достатнього досвіду практичної діяльності. Тому значна кількість студентів задля конкурентоспроможності повинна нерозривно поєднувати процес трудової соціалізації зі здобуттям основної професії у ВНЗ.

На сьогоднішній день існує достатньо досліджень, в яких багато вчених розглядають аспект працевлаштування випускників ВНЗ і презентують його як насправді актуальну проблему реалізації професійних навичок. Заслужують на увагу роботи таких вчених, як: Алімова О. Н., Гогіна Н. А., Суховська А. М., які вважають, що саме ліквідація державного розподілу випускників закладів професійної освіти є однією з головних причин збільшення проблем з працевлаштуванням студентів.

Метою дослідження є визначення основних перешкод працевлаштування на сучасному ринку праці та розробка подальших рекомендацій щодо працевлаштування випускників ВНЗ в Україні.

Освіту та професійну підготовку вважають визначальними чинниками в забезпеченні зайнятості молоді, однак на вітчизняному ринку праці проявляються й інші тенденції. З одного боку, молоді притаманний вищий освітній рівень порівняно зі старшим поколінням, а з іншого – високий рівень освіти молоді аж ніяк не є запорукою доброго працевлаштування [1, с. 80].

Молодь раннього вікового сегмента (1824 роки), більшість якої шукає перше робоче місце, надзвичайно стурбована питанням працевлаштування. Йдеться про тих, хто не має необхідних «зв'язків» та стажу роботи, оскільки майже в усіх установах, організаціях та приватних структурах віддають перевагу людям із досвідом роботи, котрі набули певних навичок, а молодим людям, за плечима яких лише теоретичні знання, здебільшого відмовляють у роботі. Сьогодні близько двох третин ВНЗ працюють, по суті, на біржу праці, оскільки їхні випускники не можуть працевлаштуватися за фахом і йдуть на низькооплачувані робочі місця або поповнюють армію безробітних.

Водночас на ринку праці сьогодні затребувані представники технічних професій середньої та нижчої ланки і технічних спеціальностей взагалі, однак відповідний профіль навчання слабо популяризується і залишається недостатньо привабливим для молоді, бо не тільки потребує більш тривалого й складного навчання, а й не відповідає сучасним уявленням про престиж роботи й комфортні умови життя.

У 2014 році уряд України разом із представниками ІТ-індустрії запускають новий проект, головна ціль якого – зробити Україну рушійною силою в ІТ-сфері в Європі. План передбачає створення 100 тис. нових робочих місць в ІТ-сфері до 2020 року. Передбачається, що дохід від експорту ІТ-послуг переважно в США та ЄС складе більше ніж 10 млрд. доларів. При цьому в розширення і модернізацію освітньої системи України планується інвестувати 1 млрд. доларів [2].

Виходячи із зазначеного, можна зробити висновок, що нинішній стан справ у системі української освіти викликає велике занепокоєння, оскільки якість підготовки фахівців не дає змоги виконати замовлення сучасного суспільства. Тому на часі розширення переліку ключових законопроектів, прийняття яких необхідне для реалізації реформи системи освіти. Внесення змін потребують майже всі «освітні» закони. Також необхідно підвищити рівень соціального захисту учасників навчально-виховного процесу, поглибити інтеграцію вищої школи з наукою й виробництвом, ввести спеціальні програми з працевлаштування випускників, програми зі спеціального страхування безробіття, встановити на підприємствах квоти для молоді. Крім того, доцільно було б повернутися до практики зарахування років навчання випускникам ВНЗ як трудового стажу з відповідними записами у трудовій книжці, адже у зв'язку з недавною пенсійною реформою вік виходу на заслужений відпочинок збільшено, що не сприяє омолодженню кадрів та призводить до зростання безробіття в молодіжному середовищі.

Успіхів у пошуку роботи в динамічному середовищі може домогтися тільки той, хто відкритий до змін, комунікабельний, має розвинуту здатність до постійного навчання та перенавчання. Молодим фахівцям потрібні суттєві знання в суміжних галузях, додаткова освіта, вміння швидко адаптуватися в мінливих умовах.

Список використаних джерел:

1. Балакірева О. М. Проблеми працевлаштування та міграційні орієнтації молоді / О. М. Балакірева, О. В. Валькована / Економіка і прогнозування. –2006. – № 4. – С. 76–91.
2. Проект з покращення освіти в Україні [Електронний ресурс]. –Режим доступу : <http://watcher.com.ua/2014/04/02/uryad-spilno-z-predstavnykam-it-industriyi-planuye-zrobyty-ukrayinu-liderom-v-it-aboutsynhu-uevgoru> / сайт видання про інтернет-бізнес в Україні та маркетинг в соціальних медіа.